

DZIENNIK USTAW

POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

Warszawa, dnia 18 marca 1961 r.

Nr 15

TRESC:
Poz.:

UMOWA MIĘDZYNARODOWA

- 82 — Konwencja konsularna między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Republiką Czechosłowacką, podpisana w Pradze dnia 17 maja 1960 r. 217
- 83 — Oświadczenie rządowe z dnia 27 lutego 1961 r. w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych Konwencji konsularnej między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Republiką Czechosłowacką, podpisanej w Pradze dnia 17 maja 1960 r. 224

82

KONWENCJA KONSULARNA MIĘDZY POLSKĄ RZECZYPOSPOLITĄ LUDOWĄ A REPUBLIKĄ CZECHOSŁOWACKĄ

podpisana w Pradze dnia 17 maja 1960 r.

W imieniu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

RADA PAŃSTWA
POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 17 maja 1960 r. podpisana została w Pradze Konwencja konsularna między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Republiką Czechosłowacką o następującym brzmieniu dosłownym:

KONWENCJA KONSULARNA

między

POLSKĄ RZECZYPOSPOLITĄ LUDOWĄ
A REPUBLIKĄ CZECHOSŁOWACKĄ

Rada Państwa Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej
i Prezydent Republiki Czechosłowackiej,

kierując się dążeniem do dalszego rozwijania wzajemnych stosunków konsularnych w duchu przyjaźni i współpracy narodów obydwu krajów, postanowili zawrzeć Konwencję konsularną i w tym celu wyznaczyli swych Pełnomocników, a mianowicie:

Rada Państwa Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej —
Franciszka Mazura,
Ambasadora Nadzwyczajnego i Pełnomocnego Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w Pradze,

Prezydent Republiki Czechosłowackiej —
Václava Davida,
Ministra Spraw Zagranicznych Republiki Czechosłowackiej,

którzy po wymianie swych pełnomocnictw, uznanych za dobre i sporządzone w należytej formie, zgodzili się na następujące postanowienia:

KONZULÁRNÍ ÚMLUVA

mezi

POLSKOU LIDOVOU REPUBLIKOU
A ČESKOSLOVENSKOU REPUBLIKOU

Státní rada Polské lidové republiky a
Prezident Československé republiky

vedení snahou dále rozvíjet vzájemné konzulární styky v duchu přátelství a spolupráce lidu obou zemí se dohodli uzavřít Konzulární úmluvu a za tím účelem jmenovali svými zmocněnci:

Státní rada Polské lidové republiky
Franciszka Mazura,
mimořádného a zplnomocněného velvyslance
Polské lidové republiky v Praze,

prezident Československé republiky
Václava Davida,
ministra zahraničních věcí Československé republiky,

kteří vyměnivše si plné moci a shledavše je v náležitém pořádku a předepsané formě se dohodli takto:

CZĘŚĆ I

Tworzenie konsulatów i ustanawianie konsulów.

Artykuł 1

Każda Umawiająca się Strona może tworzyć na terytorium drugiej Umawiającej się Strony konsulaty generalne, konsulaty i wicekonsulaty (dalej zwane konsulatami) oraz ustanawiać konsulów generalnych, konsulów i wicekonsulów (dalej zwanych konsulami).

Artykuł 2

1. Konsul może rozpocząć działalność urzędową po przedstawieniu listów komisyjnych i udzieleniu mu exequatur przez państwo przyjmujące. W listach komisyjnych powinny być wskazane imię, nazwisko i ranga konsula, siedziba konsulatu oraz okręg konsularny.

2. Państwo przyjmujące może zezwolić konsulowi na wykonywanie działalności urzędowej przed udzieleniem exequatur.

3. Niezwłocznie po uzyskaniu przez konsula exequatur lub zezwolenia określonego w ustępie 2 właściwe organa państwa przyjmującego podejmą niezbędne kroki dla umożliwienia konsulowi wykonywania działalności urzędowej i korzystania z przysługujących mu praw, przywilejów i immunitetów.

Artykuł 3

1. Konsulem oraz pracownikami konsulatu pełniącymi funkcje konsularne mogą być jedynie obywatele państwa wysyłającego.

2. Pracownikami konsulatu wykonującymi administracyjne, techniczne i podobne czynności mogą być obywatele państwa wysyłającego lub obywatele państwa przyjmującego.

Artykuł 4

1. W przypadku odwołania, śmierci bądź choroby konsula lub w razie niemożności wykonywania przez niego działalności urzędowej z innych przyczyn do tymczasowego wykonywania funkcji urzędowych konsula będzie uprawniony pracownik danego lub innego konsulatu albo przedstawicielstwa dyplomatycznego państwa wysyłającego, pod warunkiem, że powierzenie mu tych funkcji zostanie uprzednio zakomunikowane na piśmie właściwym organom państwa przyjmującego.

2. Osoba wymieniona w ustępie 1 będzie korzystała w okresie tymczasowego kierowania konsulem z praw, przywilejów i immunitetów przysługujących konsulowi.

CZĘŚĆ II

Przywileje i immunitety.

Artykuł 5

1. Na budynku, w którym mieści się konsulat, mogą być umieszczone godło państwa wysyłającego i nazwa konsulatu.

2. Na budynku, w którym mieści się konsulat, może być wywieszana flaga państwa wysyłającego. Flaga tego państwa może być umieszczana również na pojazdach, statkach i samolotach w czasie używania ich przez konsula przy wykonywaniu działalności urzędowej.

ČÁST I

Zřizování konzulátů, a ustanovávání konzulů

Článek 1

Každá smluvní strana může zřizovat na území druhé smluvní strany generální konzuláty, konzuláty a vicekonzuláty (dále jen „konzuláty“) a ustanovovat generální konzuly, konzuly a vicekonzuly (dále jen „konzulové“).

Článek 2

1. Konzul může zahájit úřední činnost po předložení konzulského patentu a po udělení exequatur přijímajícím státem. V konzulském patentu bude uvedeno jméno a příjmení konzula, jeho konzulská hodnost, jakož i sídlo konzulátu a konzulární obvod.

2. Přijímající stát může konzulovi povolit výkon úřední činnosti před udělením exequatur.

3. Jakmile konzul obdrží exequatur nebo povolení uvedené v odstavci 2, provedou příslušné orgány přijímajícího státu nutná opatření, aby mu byl umožněn výkon úřední činnosti a požívání práv, výsad a výhod mu náležejících.

Článek 3

1. Konzulové a pracovníci konzulátu vykonávající konzulární práce musejí být občany vysílajícího státu.

2. Pracovníci konzulátu vykonávající administrativní, technické a podobné práce mohou být občany státu vysílajícího nebo přijímajícího.

Článek 4

1. V případě odvolání konzula, jeho úmrtí, jakož i v případě nemoci nebo nemůže-li z jiných důvodů vykonávat svou úřední činnost, bude oprávněn k prozatímnímu výkonu úřední činnosti konzula pracovník tohoto nebo jiného konzulátu nebo diplomatického zastupitelství vysílajícího státu pod podmínkou, že jeho pověření touto funkcí bude předem písemně oznámeno příslušným orgánům přijímajícího státu.

2. Po dobu dočasného vedení konzulátu bude osoba uvedená v odstavci 1 požívat práv, výhod a výsad náležejících konzulovi.

ČÁST II

Výsady a výhody

Článek 5

1. Na budově, ve které má konzulát sídlo, může být umístěn znak vysílajícího státu a název konzulátu.

2. Na budově, ve které má konzulát sídlo, může být umístěna vlajka vysílajícího státu. Vlajka tohoto státu může být rovněž umístěna na vozidlech, lodích a letadlech v době, kdy jich konzul užívá při výkonu úřední činnosti.

Artykuł 6

1. Pomieszczenia urzędowe konsulatu są nietykalne. Organa państwa przyjmującego mogą wkraczać do nich tylko za zgodą konsula i z uwzględnieniem zasady nietykalności archiwów konsulatu, określonej w artykule 7 ustęp 1.

2. Pomieszczenia urzędowe konsulatu muszą być oddzielone od mieszkań konsula i pracowników konsulatu.

Artykuł 7

1. Archiwa konsulatu są nietykalne. Za archiwa konsulatu uważa się urzędową korespondencję, dokumenty i akta, jak również ruchomości biurowe przeznaczone do ich przechowywania.

2. W archiwach konsulatu nie mogą być przechowywane osobiste rzeczy i dokumenty konsula oraz pracowników konsulatu.

Artykuł 8

1. Korespondencja konsulatu, zarówno wysyłana, jak i otrzymywana, jest nietykalna i organa państwa przyjmującego nie mogą jej przeglądać ani zatrzymywać.

2. Konsulat może korzystać ze służby kurierskiej oraz posługiwać się szyfrem.

Artykuł 9

1. Konsul i pracownicy konsulatu, posiadający obywatelstwo państwa wysyłającego, nie podlegają jurysdykcji sądów ani innych organów państwa przyjmującego w sprawach swej działalności urzędowej, chyba że państwo wysyłające wyrazi na to zgodę.

2. W razie popełnienia przez konsula czynu nie związanego z jego działalnością urzędową, podlegającego karze według prawa państwa przyjmującego, sprawa podjęcia jakichkolwiek kroków wobec konsula będzie w każdym przypadku uprzednio uzgodniona między Umawiającymi się Stronami.

Artykuł 10

1. Konsul i pracownicy konsulatu mogą odmówić złożenia zeznań w charakterze świadków przed sądami lub innymi organami państwa przyjmującego w sprawach swej działalności urzędowej, jak również odmówić okazania korespondencji i innych dokumentów urzędowych.

2. Z zastrzeżeniem postanowień ustępu 1 konsul i pracownicy konsulatu mogą być wzywani do złożenia zeznań w charakterze świadków w sprawach cywilnych, karnych i administracyjnych. Wezwanie kierowane do konsula lub pracownika konsulatu, posiadającego obywatelstwo państwa wysyłającego, powinno mieć formę pisma urzędowego i nie może zawierać groźby zastosowania środków przymusu.

3. Konsul może prosić o przesłuchanie go w terminie późniejszym lub w lokalu urzędowym konsulatu bądź w jego mieszkaniu.

Artykuł 11

Konsul, pracownicy konsulatu oraz zamieszkali z nimi ich małżonkowie i małoletnie dzieci nie podlegają, jeżeli posiadają obywatelstwo państwa wysyłającego, przepisom państwa przyjmującego o zezwoleniach na pobyt, rejestracji i meldunkach cudzoziemców.

Článek 6

1. Úřední místnosti konzulátu jsou nedotknutelné. Orgány přijímajícího státu mohou do nich vstupovat pouze se svolením konzula za dodržování zásady nedotknutelnosti archivu konzulátu uvedené v článku 7 odstavec 1.

2. Úřední místnosti konzulátu musejí být odděleny od obytných místností konzula a pracovníků konzulátu.

Článek 7

1. Archiv konzulátu je nedotknutelný. Archivem se rozumí úřední korespondence, doklady, spisy, jakož i kancelářské zařízení sloužící k jejich úschově.

2. V archivu konzulátu nesmějí být umístovány soukromé věci a doklady konzula a pracovníků konzulátu.

Článek 8

1. Korespondence konzulátu odesílaná i přijímaná je nedotknutelná a orgány přijímajícího státu ji nemohou kontrolovat ani zadržovat.

2. Konzulát může používat kurýrní služby a šifry.

Článek 9

1. Konzul a pracovníci konzulátu mající státní občanství vysílajícího státu nepodléhají ve věcech své úřední činnosti jurisdikci soudů ani jiných orgánů přijímajícího státu s výjimkou případu, že vysílající stát s tím vysloví souhlas.

2. Dopustí-li se konzul činu, který je trestný podle práva státu přijímajícího a který nesouvisí s jeho úřední činností, budou jakákoliv opatření proti němu vždy předem dohodnuta mezi smluvními stranami.

Článek 10

1. Konzul a pracovníci konzulátu mohou odmítnout svědeckou výpověď před soudy nebo jinými orgány přijímajícího státu ve věcech své úřední činnosti, jakož i odmítnout předložení úřední korespondence a jiných úředních dokladů.

2. S přihlédnutím k ustanovení odstavce 1 mohou být konzul a pracovníci konzulátu vyzváni ke složení svědecké výpovědi ve věcech občanských, trestních a správních. Předvolání konzula nebo pracovníka konzulátu, který je státním občanem vysílajícího státu, musí mít formu úředního dopisu a nesmí obsahovat pohružku donucovacími prostředky.

3. Konzul může požádat, aby byl vyslechnut později, případně v úředních místnostech konzulátu nebo ve svém bytě.

Článek 11

Konzul, pracovníci konzulátu a s nimi žijící manželky a nezletilé děti, pokud jsou státními občany vysílajícího státu, nepodléhají předpisům přijímajícího státu o povolení pobytu, registraci a hlášení cizinců.

Artykuł 12

1. Konsul i pracownicy konsulatu oraz zamieszkali z nimi ich małżonkowie i małoletnie dzieci zwolnieni są, jeżeli posiadają obywatelstwo państwa wysyłającego, od bezpośrednich podatków i opłat, jak również od osobistych i rzeczowych świadczeń na cele wojskowe i inne cele publiczne.

2. Mienie nieruchomości państwa wysyłającego, przeznaczone na potrzeby konsulatu lub na mieszkania konsula i pracowników konsulatu, a także środki transportu tego państwa, służące potrzebom konsulatu, zwolnione są od podatków i opłat, jak również od świadczeń rzeczowych na cele wojskowe i inne cele publiczne.

3. Zwolnienia określone w ustępach 1 i 2 nie dotyczą opłat za świadczenie usług.

Artykuł 13

1. Przedmioty przeznaczone na potrzeby konsulatu zwolnione są od opłat celnych.

2. Konsulowie generalni, konsulowie, wicekonsulowie i attachés konsularni oraz zamieszkali z nimi ich małżonkowie i małoletnie dzieci, posiadający obywatelstwo państwa wysyłającego, zwolnieni są pod warunkiem wzajemności od opłat celnych w odniesieniu do przedmiotów stanowiących ich własność lub dla nich przeznaczonych — w tym samym zakresie, co dyplomatyczny personel przedstawicielstwa dyplomatycznego państwa wysyłającego, pozostali zaś pracownicy konsulatu oraz zamieszkali z nimi ich małżonkowie i małoletnie dzieci, posiadający obywatelstwo państwa wysyłającego — w tym samym zakresie, co niedyplomatyczny personel przedstawicielstwa dyplomatycznego tego państwa.

CZĘŚĆ III

Funkcje konsula

Artykuł 14

Konsul przyczynia się swą działalnością do rozwijania politycznych, gospodarczych i kulturalnych stosunków między obydwojema krajami.

Artykuł 15

1. Konsul wykonuje zgodnie z prawem i zwyczajami międzynarodowymi ochronę praw i interesów państwa wysyłającego i jego obywateli (osób fizycznych i prawnych) oraz sprawuje opiekę nad tymi obywatelami. W tym celu może on zwracać się bezpośrednio do sądów i innych organów państwowych w swym okręgu.

2. Konsul może bez szczególnych pełnomocnictw zastępować obywateli państwa wysyłającego przed sądami i innymi organami państwowymi, jeżeli z powodu nieobecności lub wskutek innych ważnych przyczyn nie mogą oni w odpowiednim czasie bronić osobiście swych praw i interesów, ani nie ustanowili pełnomocników.

Artykuł 16

Konsul może:

- rejestrować obywateli państwa wysyłającego,
- wystawiać paszporty i inne dokumenty podróży obywatelom państwa wysyłającego,
- udzielać wiz.

Článek 12

1. Konzul a pracovníci konzulátu a s nimi žijící manželky a nezletilé děti, pokud jsou státními občany vysílajícího státu, jsou osvobozeni od přímých daní a poplatků, jakož i od osobních a věcných plnění k vojenským a jiným veřejným účelům.

2. Nemovitý majetek vysílajícího státu sloužící účelům konzulátu nebo ubytování konzula a pracovníků konzulátu, jakož i dopravní prostředky tohoto státu sloužící účelům konzulátu, jsou osvobozeny od daní a poplatků a od věcných plnění k vojenským nebo jiným veřejným účelům.

3. Osvobození uvedená v odstavci 1 a 2 se nevztahují na úplaty za provedené služby.

Článek 13

1. Předměty určené pro potřebu konzulátu jsou osvobozeny od celních poplatků.

2. Generální konzulové, konzulové, vicekonzulové a konzulární atašé a s nimi žijící manželky a nezletilé děti, pokud jsou státními občany vysílajícího státu, jsou osvobozeni na základě vzájemnosti od celních poplatků z předmětů, které jsou jejich vlastnictvím nebo jsou pro ně určeny, a to ve stejném rozsahu jako diplomatictí pracovníci diplomatického zastupitelství vysílajícího státu, ostatní pracovníci konzulátu a s nimi žijící manželky a nezletilé děti, pokud jsou státními občany vysílajícího státu, jsou osvobozeni ve stejném rozsahu jako nediplomatictí pracovníci diplomatického zastupitelství tohoto státu.

ČÁST III

Služební činnost konzulů

Článek 14

Svou činností napomáhá konzul rozvoji politických, hospodářských a kulturních styků mezi oběma zeměmi.

Článek 15

1. Konzul hájí ve shodě s právem a s mezinárodními obyčejí práva a zájmy vysílajícího státu; stejně hájí práva a zájmy jeho občanů (osob fyzických i právnických) a pečuje o ně. Za tím účelem se může obracet přímo na soudy a jiné státní orgány ve svém obvodu.

2. Konzul může bez zvláštní plné moci zastupovat před soudy a jinými státními orgány občany vysílajícího státu, jestliže nemohou pro nepřítomnost nebo z jiné vážné příčiny včas osobně hájit svá práva a zájmy a nejmenovali zmocněnce.

Článek 16

Konzul může:

- vést evidenci občanů vysílajícího státu;
- vydávat cestovní pasy a jiné cestovní doklady občanům vysílajícího státu;
- udělovat víza.

Artykuł 17

Konsul może na wniosek organów państwa wysyłającego przesłuchiwać obywateli tego państwa w charakterze stron, świadków lub biegłych oraz doręczać obywatelom państwa wysyłającego pisma urzędowe w sposób przewidziany przez prawo tego państwa. Przy dokonywaniu powyższych czynności nie można stosować środków przymusu.

Artykuł 18

1. Konsul może prowadzić rejestrację urodzeń i zgonów obywateli państwa wysyłającego i wydawać odpowiednie dokumenty.

2. Postanowienie ustępu 1 nie narusza przepisów państwa przyjmującego o rejestracji urodzeń i zgonów we właściwych urzędach stanu cywilnego tego państwa.

Artykuł 19

Przed konsulem może być zawarty związek małżeński, jeżeli obie osoby zawierające małżeństwo posiadają obywatelstwo państwa wysyłającego. Konsul zawiadomi właściwy organ państwa przyjmującego o zawarciu związku małżeńskiego.

Artykuł 20

1. Konsul może:

- a) spisywać i przechowywać testamenty obywateli państwa wysyłającego;
- b) sporządzać i uwierzytelniać dokumenty stwierdzające czynności prawne obywateli państwa wysyłającego; nie może jednak sporządzać ani uwierzytelniać dokumentów stwierdzających czynności prawne dotyczące nieruchomości położonych na terytorium państwa przyjmującego;
- c) sporządzać i uwierzytelniać dokumenty stwierdzające czynności prawne między obywatelami państwa wysyłającego a obywatelami państwa przyjmującego lub państwa trzeciego, jeżeli czynności te mają wywrzeć skutki prawne na terytorium państwa wysyłającego;
- d) uwierzytelniać podpisy obywateli państwa wysyłającego na dokumentach nie wymienionych w punktach b) i c);
- e) uwierzytelniać wypisy i odpisy dokumentów;
- f) sporządzać i uwierzytelniać tłumaczenia dokumentów;
- g) legalizować dokumenty sporządzone lub uwierzytelnione w państwie przyjmującym lub wysyłającym, jak również dokumenty sporządzone lub uwierzytelnione w państwie trzecim, jeżeli dotyczą obywateli państwa wysyłającego;
- h) przyjmować do depozytu od obywateli państwa wysyłającego pieniądze, dokumenty i inne przedmioty, przy czym dysponowanie nimi musi być zgodne z przepisami państwa przyjmującego;
- i) wykonywać inne czynności administracyjne, do których upoważniony jest przez państwo wysyłające, jeżeli organa państwa przyjmującego nie zgłosiły co do nich zastrzeżeń.

Článek 17

Konzul může na dožadání orgánů vysílajícího státu vyslýchat občany tohoto státu jako strany, svědky nebo znalce a doručovat občanům vysílajícího státu úřední písemnosti způsobem předepsaným právním řádem tohoto státu. Při výkonu této činnosti nesmí být použito donucovacích prostředků.

Článek 18

1. Konzul může vést evidenci narození a úmrtí občanů vysílajícího státu a vydávat příslušné doklady.

2. Předpisy přijímajícího státu o evidenci narození a úmrtí příslušnými matričními úřady tohoto státu zůstávají ustanovením odstavce 1 nedotčeny.

Článek 19

Před konzulem může být uzavřeno manželství, jestliže obě osoby manželství uzavírající jsou státními občany vysílajícího státu. O uzavření manželství uvědomí konzul příslušný orgán přijímajícího státu.

Článek 20

1. Konzul může:

- a) sepisovat a uschovávat závěti občanů vysílajícího státu;
- b) sepisovat a ověřovat listiny o právních úkonech občanů vysílajícího státu; nemůže však sepisovat ani ověřovat listiny o právních úkonech týkajících se nemovitostí, které jsou na území přijímajícího státu;
- c) sepisovat a ověřovat listiny o právních úkonech mezi občany státu vysílajícího a občany státu přijímajícího nebo státu třetího, pokud tyto právní úkony mají mít právní účinky na území státu vysílajícího;
- d) ověřovat podpisy občanů státu vysílajícího na listinách neuvedených v bodu b) a c);
- e) ověřovat výpisy a opisy listin;
- f) pořizovat a ověřovat překlady listin;
- g) legalizovat listiny vystavené nebo ověřené v přijímajícím nebo vysílajícím státě, jakož i listiny vyhotovené nebo ověřené ve státě třetím, pokud se týkají občanů vysílajícího státu;
- h) přijímat od občanů vysílajícího státu do úschovy peníze, listiny a jiné předměty, při čemž nakládání s nimi musí být v souladu s předpisy státu přijímajícího;
- i) vykonávat jiné úkony správní podle zmocnění vysílajícího státu, pokud orgány státu přijímajícího nemají proti tomu námitek.

2. Dokumenty sporządzone, uwierzytelnione lub zalegalizowane przez konsula zgodnie z postanowieniami ustępu 1 w formie przewidzianej przez prawo państwa wysyłającego mają w państwie przyjmującym taką samą moc prawną i dowodową jak dokumenty sporządzone, uwierzytelnione lub zalegalizowane przez organa tego państwa.

Artykuł 21

1. Konsul może udzielać wszelkiej pomocy statkom państwa wysyłającego. Może on kontaktować się z członkami załogi i pasażerami, odwiedzać statek, żądać od kapitana i innych członków załogi informacji o statku, ładunku oraz przebiegu i celu podróży, sporządzać, potwierdzać i sprawdzać dokumenty okrętowe, rozstrzygać spory między kapitanem a innymi członkami załogi oraz stosować środki zmierzające do zapewnienia porządku i dyscypliny na statku.

2. Jeżeli statek państwa wysyłającego ulegnie awarii na wodach wewnętrznych lub terytorialnych państwa przyjmującego lub przybędzie tam w stanie awarii, organa państwa przyjmującego zawiadomią o tym niezwłocznie konsula i poinformują go o środkach zastosowanych dla ochrony statku, załogi, pasażerów i ładunku.

Artykuł 22

1. Organa państwa przyjmującego nie mogą bez wniosku lub zgody konsula ingerować w sprawy statku państwa wysyłającego. Zgoda konsula nie jest wymagana w sprawach celnych, paszportowych lub ochrony zdrowia albo jeżeli na statku nastąpiło zdarzenie naruszające spokój lub bezpieczeństwo w porcie.

2. Jeżeli organa państwa przyjmującego zamierzają dokonać na statku czynności o charakterze przymusowym, powinny zawiadomić o tym konsula w takim czasie, aby mógł być obecny przy dokonywaniu powyższych czynności, chyba że jego obecność będzie niemożliwa ze względu na pilność sprawy. Jeżeli konsul nie był obecny ani reprezentowany na statku, organa państwa przyjmującego udzielią mu niezwłocznie wyczerpujących informacji o dokonanych czynnościach przymusowych. Postanowień niniejszego ustępu nie stosuje się do zwykłych czynności kontrolnych w sprawach celnych, paszportowych i ochrony zdrowia.

Artykuł 23

1. Konsul może udzielać wszelkiej pomocy statkom powietrznym państwa wysyłającego. W szczególności może on w przypadku przymusowego lądowania statku powietrznego służyć pomocą członkom załogi i pasażerom w ich kontaktach z organami państwa przyjmującego oraz stosować odpowiednie środki dla umożliwienia im kontynuowania podróży.

2. Jeżeli statek powietrzny państwa wysyłającego ulegnie wypadkowi, organa państwa przyjmującego zawiadomią o tym niezwłocznie konsula, który może podjąć kroki w celu udzielenia pomocy załodze i pasażerom oraz zapewnienia ochrony statku powietrznego i jego ładunku. Konsul może również zwrócić się do organów państwa przyjmującego o zastosowanie odpowiednich środków.

3. Do statków powietrznych stosuje się odpowiednio postanowienia artykułu 22.

Artykuł 24

Za czynności urzędowe konsul może pobierać opłaty przewidziane przez prawo państwa wysyłającego.

2. Listiny sepsané, ověřené nebo legalizované konzulem podle ustanovení odstavce 1 ve formě předepsané právem vysílajícího státu mají v přijímajícím státě tutéž platnost a průkazní moc jako listiny vyhotovené, ověřené nebo legalizované orgány tohoto státu.

Článek 21

1. Konzul může poskytovat veškerou pomoc lodím vysílajícího státu. Může vcházet ve styk s lodní posádkou a cestujícími, vstupovat na loď, požadovat od kapitána a ostatních členů posádky informace o lodi, nákladu, průběhu a cíli cesty, sepisovat, potvrzovat a kontrolovat lodní doklady, řešit spory mezi kapitánem a ostatními členy lodní posádky a činit opatření pro upevnění pořádku a kázně na lodi.

2. Jestliže loď vysílajícího státu utrpí ve vnitrozemských nebo teritoriálních vodách přijímajícího státu nehodu nebo připluje do nich poškozená, orgány přijímajícího státu uvědomí o tom ihned konzula a informují ho o prostředcích, kterých bylo použito pro zabezpečení lodi, posádky, cestujících a nákladu.

Článek 22

1. Orgány přijímajícího státu nemohou zasahovat do záležitostí lodí vysílajícího státu bez žádosti nebo souhlasu konzula. Souhlasu konzula není zapotřebí ve věcech celních, pasových a ochrany zdraví nebo došlo-li na lodi k události, která narušuje klid nebo bezpečnost přístavu.

2. Jestliže orgány přijímajícího státu zamýšlejí provést na lodi opatření donucovacího rázu, musejí o tom uvědomit konzula tak, aby mohl být přítomen provádění těchto opatření s výjimkou případu, že pro nedostatek času není možno jeho přítomnost zajistit. Jestliže konzul nebyl na lodi přítomen ani zastoupen, orgány přijímajícího státu ho bezodkladně podrobně informují o provedených donucovacích opatřeních. Ustanovení tohoto odstavce nebude použito při běžné kontrole ve věcech celních, pasových a ochrany zdraví.

Článek 23

1. Konzul může poskytovat veškerou pomoc letadlům vysílajícího státu, zejména může v případě nuceného přistání letadla poskytovat pomoc členům posádky a cestujícím v jejich styku s orgány přijímajícího státu a podnikat kroky, aby mohli pokračovat v cestě.

2. Jestliže letadlo vysílajícího státu je stíženo neštěstím, orgány přijímajícího státu uvědomí o tom bezodkladně konzula, který může zajistit posádce a cestujícím pomoc a učinit opatření pro zabezpečení letadla a jeho nákladu. Konzul se rovněž může obrátit na orgány přijímajícího státu o poskytnutí potřebných prostředků.

3. Ustanovení článku 22 bude přiměřeně použito na letadla.

Článek 24

Konzul může vybírat za úřední úkony poplatky podle právních předpisů vysílajícího státu.

CZĘŚĆ IV

Postanowienia końcowe.

Artykuł 25

Postanowienia części III niniejszej Konwencji dotyczące praw i obowiązków konsulów stosuje się odpowiednio do kierownika wydziału konsularnego przedstawicielstwa dyplomatycznego każdej Umawiającej się Strony, jeżeli powierzenie mu tej funkcji zostanie zakomunikowane drugiej Umawiającej się Stronie. Nie narusza to przywilejów i immunitetów dyplomatycznych takiej osoby.

Artykuł 26

Każda z Umawiających się Stron zapewnia drugiej Umawiającej się Stronie traktowanie jej jako państwa najbardziej uprzywilejowanego we wszystkim, co się tyczy przywilejów, immunitetów i praw konsulów oraz pracowników konsulatów. Żadna z Umawiających się Stron nie będzie jednak mogła powoływać się na klauzulę największego uprzywilejowania i żądać innych lub dalej idących przywilejów, immunitetów i praw niż te, które sama przyzna konsułom i pracownikom konsulatów drugiej Umawiającej się Strony.

Artykuł 27

Konwencja niniejsza podlega ratyfikacji i wejdzie w życie w trzydzieści dni po wymianie dokumentów ratyfikacyjnych, która odbędzie się w Warszawie.

Artykuł 28

Konwencja niniejsza zawarta jest na okres pięciu lat, licząc od dnia jej wejścia w życie. Pozostanie ona każdorazowo w mocy przez okres dalszych pięciu lat, o ile jedna z Umawiających się Stron nie wypowie jej w formie pisemnej na sześć miesięcy przed upływem danego okresu.

Konwencję niniejszą sporządzono w Pradze dnia 17 maja 1960 roku w dwóch egzemplarzach, każdy w językach polskim i czeskim, przy czym obydwa teksty mają jednakową moc obowiązującą.

Na dowód czego wyżej wymienieni Pełnomocnicy podpisali niniejszą Konwencję i opatrzili ją pieczęciami.

Z upoważnienia Rady Państwa
Polskiej Rzeczypospolitej
Ludowej:
F. Mazur

Z upoważnienia Prezydenta
Republiki Czechosłowackiej:
V. David

Po zaznajomieniu się z powyższą Konwencją Rada Państwa uznała ją i uznaje za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych; oświadcza, że jest ona przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona, oraz przyrzeka, że będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został Akt niniejszy opatrzony pieczęcią Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Dano w Warszawie, dnia 1 lipca 1960 r.

L. S.

Minister Spraw Zagranicznych:
A. Rapacki

ČÁST IV

Závěrečná ustanovení

Článek 25

Ustanovení části III této Úmluvy o právech a povinnostech konzulů bude přiměřeně použito na vedoucího konzulárního oddělení diplomatického zastupitelství každé ze smluvních stran, jestliže pověření touto funkcí bude oznámeno druhé smluvní straně. Tím nejsou dotčeny diplomatické výsady a výhody této osoby.

Článek 26

Každá ze smluvních stran zaručuje druhé smluvní straně nakládání jako se státem požívajícím nejvyšších výhod ve všem pokud jde o výsady, výhody a práva konzulů a pracovníků konzulátů. Žádná ze smluvních stran se však nebude moci dovolávat doložky nejvyšších výhod a žádat jiné nebo širší výsady, výhody a práva než ty, které sama přizná konzulům a pracovníkům konzulátů druhé smluvní strany.

Článek 27

Tato Úmluva podléhá ratifikaci a nabude účinnosti po uplynutí třiceti dnů od výměny ratifikačních listin, která bude provedena ve Varšavě.

Článek 28

Tato Úmluva je sjednána na dobu pěti let počínaje ode dne nabytí účinnosti. Zůstane v platnosti vždy na období dalších pěti let, nespoví-li ji jedna ze smluvních stran písemně šest měsíců před uplynutím právě probíhajícího pětiletého období.

Tato Úmluva byla sjednána v Praze dne 17 května 1960 ve dvou vyhotoveních, každé v jazyce polském a českém, při čemž obě znění mají stejnou platnost.

Na důkaz toho výše uvedení zmocněnci tuto Úmluvu podepsali a opatřili ji pečeti.

Z plné moci
Státní rady Polské lidové
republiky:
F. Mazur

Z plné moci
presidenta Československé
republiky:
V. David

Przewodniczący Rady Państwa:
A. Zawadzki